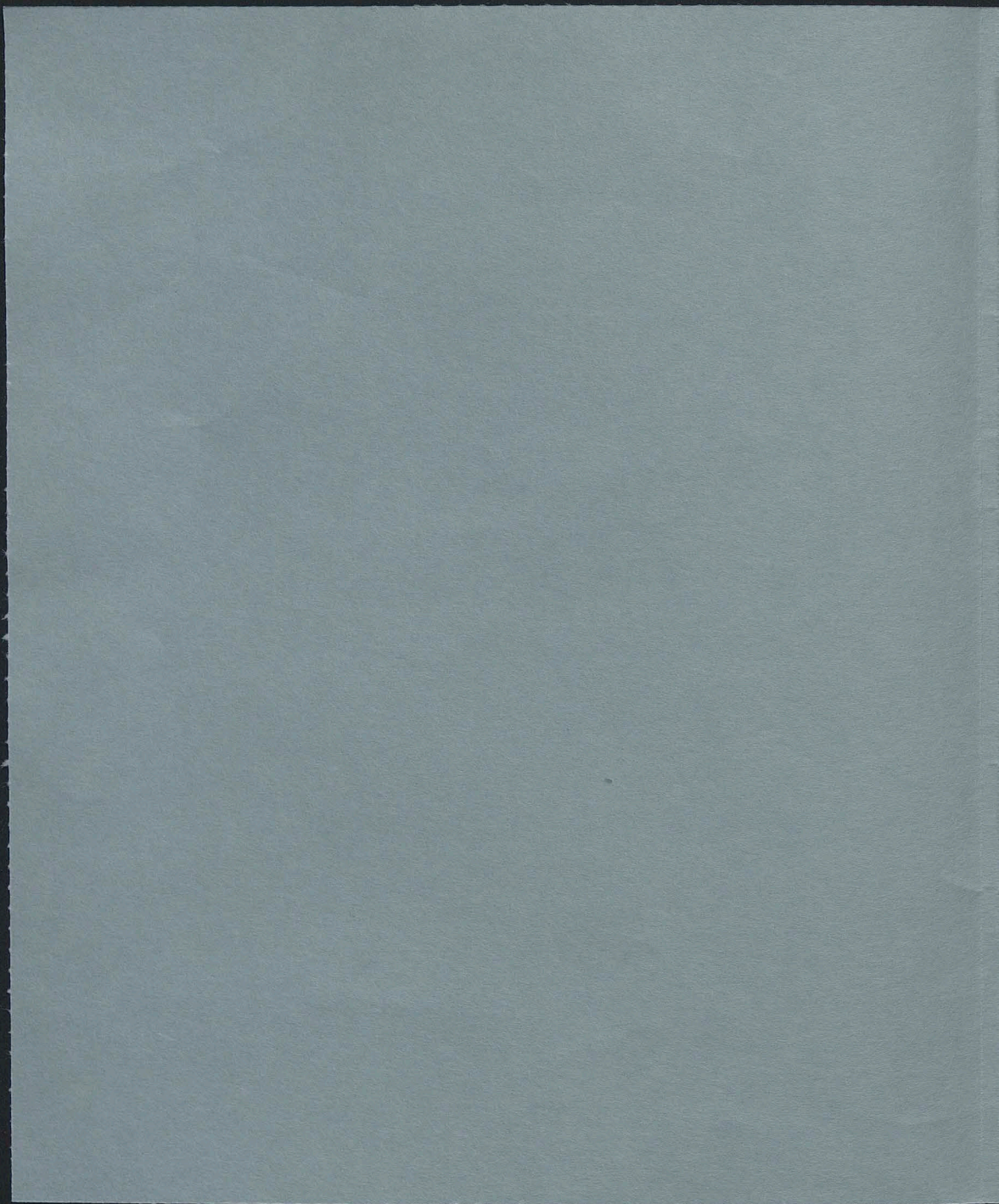

Biblioteka Jagiellońska

stdr0025527

Carolus XII.

Kongl. May:ts
Nådige

1704.

PROTECTORIAL

Och Bestydds = Bref /

För

Samtl. uti Desz Rijke och därunder liggande och elliest hörige / så
Lyske som andre Hertigdömer / Herrskaper och Länder / förordnade Post-
betiente och deras underhafswande / både til Land; och siös / ehwad Embete de
ock under Postwäsendet hafwa kunna / tillika med Post-Contoiren, Posts
Jachter och Postwagnar / samt med dem färdande Passagerare. Gifwit
Husfrowd-Quarteret Muttelin i Pohlen den 23 Junij 1704.

Cum Gratia & Privilegio Sac. Reg. Majestatis.

Tryckt uti Kongl. Bocktryckerjet hos Sal. Wankifs Ankia /
af JOH. HENR. WERNER.

Od H. Bukowskiego z Sztokholmu

922.

Den Carl/ Med Guds nåde

Sveriges / Vidtes och Wändes Konung/
Stor-Furste til Finland / Hertig uti Skåne / Estland/
Lifland / Carelen / Brehmen / Berden / Stettin-Pom-
mern / Cassuben och Wänden; Furste til Rügen / Her-
re öfwer Ingermanland och Wismar; Så ock Pfalz-
Grefwe wid Rhein i Bayern / til Gûlich / Clewe och
Bergen / Hertig etc. Gidre witterligit / at ehuruwål åt-
skillige Kongl. Förordningar finnes / de där nogsamnt wi-
sa / at de wid Postwäsendet förordnade och brukade Post-
betiente / Postilloner samt Postbönder eller Postförare
med deras Postdrängiar böra niuta wederbörligit Be-
skydd och Förswar uti deras förrättningar och beställ-
ningar / emot hwariehanda egenwilligheter och wåldsam-
heter; warandes de jämtwål til en del / til ett teckn af den
säkerhet / som de uti sådan wår tienst och Postförning niu-
ta böre / försedde med Post-Wapn och Posthorn / och des-
medelst wid sljk beställning nogsamnt tagne uti Kongl.
hågn och beskydd / så att ingen borde sig fördrifta dem der-

wid

1757
I b

wid på något sätt ofreda eller angripa/ utan at förfal-
 la under det allwarsamme Straff och bejfrande/ som
 i dy mål Kongl. Förordningar föreläggia / hålft efter
 som till at så mycket mera styrckia och befasta det sam-
 ma/ Wår Glorwürdigste Sal. Herr Fader genom
 twänne utgångne Resolutioner, af den 8 Martij. 1690,
 ock den 29. Maj 1691, så wäl som Wij sielfwe/ medelst
 wår nyligst utfärdade Förordning af den 8 Januarij
 sidstledne hafwe tagit Postbetienterne i gemeen wid
 deras Embetes förrättningar under Kongl. hägn och
 förswar/ mot hwariehanda hoot och förföllielser/ jäm-
 wäl och uti Förordningen af den 10 Junij 1699. angä-
 ende Postwäsendet i de Tyska Provincierna, stält en-
 kammerligen Postillonerne under Kongl. beskydd/ för-
 ståendes dese Förordningar på lika sätt / som de an-
 gående Tullbetienterne af Trycket utgifne Kongl. Pro-
 tectorialer förmå och wid handen gifwa; desutan wij
 ser och nogsamit den/ på befallning för Postbönder och
 Postförare utgångne och Tryckte fullmachten eller be-
 ställningen/ jämte deras däremot gifne revers, att så
 wijda deras Embetes plicht/ är med all trohet och huld-
 skap/ redeligen och förswarligen föra / och sköta Po-
 sten / och bland annat underhålla goda och dugeliga
 Postdrängiar och Posthästar / wid straff/ som Post-
 Ordningarne förmå/ de altså däremot/ för sig och sine
 Drängiar/ och Hästar måste niuta beskydd och säker-
 het; efter som dhe ock med deras Postdrängiar och
 Posthästar/ uti Postförningz=Staterne warda befria=

984.

de för hwariehanda tungor och beswår / hwarigenom de uti Postförandet kunna hindras; Warandes och elliest medelst åtskillige Kongl. Förordningar förbudit / at ingen / ehoo han och wara kan / wid Kongl. onåde må sig innångia uti Postwäsendet / eller fördrifta därwid något att befalla utom Wårt Cancellie-Collegium , och den öfwer Postwäsendet förordnade Öfwer-Directeuren ; Icke des mindre / såsom alt sådant oachtat / hwariehanda beswår och klagomål uti Wårt Cancellie-Collegio, under hwaris Öfwer-Direction Wij Postwäsendet i nåder anbefalt / från en och annan Landzort / tid efter annan jämwäl nyligen finnes inkomne / att / jämte annan Dordning och egenwillighet / icke allenast Postbetienterne och de ordinarie Postillonerne hindras / hotas och öfverfallas med hugg och slag wid den dem anbefalte Postbeställningen / så elliest / som på sielfwa Post-Contoiren, jämwäl då dese senare varit behörigen försedde med Postwapn och Posthorn / utan och de bestälte Postförare eller Postbönder / til deras egne Personer och Postdrångiar / ludit hwariehanda egenwillighet / twång och wåldsamt af Officerare , wårsware och Landzbetiente / de där med trug / hugg och slag dem antastat och bortfört / eller elliest otillbörligen handterat / jämwäl med sking dem beswårat och deras Posthåstar fördärwat / så at genom sådant och mera dylikt försarande / icke så mycket bem:te Postbetiente / som fast mera wår Kongl. höghet och tienst /

samt

985.
samt höga rätt / jämte sielfwa Postwäsendet och Postens richtige gång och obehindrade lopp / hwarom så högt är angelägit / besinnes märckeligen komma at lida och lätteligen råka uti oreda och osäkerhet; Alltså / till hämmande af alla sådanne otillbörligheter / äre Wij föränlatne wordne härmed i krafft af detta wårt öpne Bref / at förnya och befästa ofswannämde förre Kongl. Förordningar / och i anledning där af annamma och taga alla wåre wid Postwäsendet i wårt Rike och där underliggiande och elliest tilhörige så Tyske som andre Hertigdömer / Herrskaper och Länder / antingen af Dß sielfwe / eller / å wåre wagnar / af Wårt Cancellie-Collegio, och Wår Sswer-Director förordnade och bestälte Postbetiente och deras underhafwande / både til Landz och Siös / ehwad Embete de och därunder hafwa kunna / tillika med Post-Contoiren, Post-Zachter / och Postwagnar / samt med dem färdande Passagerare, uti wårt Kongl. hågn / frid och förswar / emot hwariehandas egenwilligheter / twång / hot och wåldsamheter / börandes den / som hafwer dem at tiltala / det gjöra Lagligen / wid private och enskylte mål / uti behörigt foro, men uti Embetes saker / hos Dß / eller Wårt Cancellie-Collegium och andre deras Förmän; Men där någon efter denna dag / blifwer antingen å färst gierning beträdd och beslaggen / eller med witnen skäligen ofswertygad och tillwunnen / at han offta bewrte wåre Postbetiente eller

de

deras underhaf:de Postilloner, Postförare och Post-
 bönder / eller deras Postdrängiar / uti eller för Embe-
 tes förrätningar / med hugg och slag öfverfaller och
 äntastar / eller elliest något wäldsamme litigt tilfogar /
 den samma skal / efter föregången ransakning och dom
 såsom wår fredz- och förbundzbrytare / straffas til lif-
 wet ; där och någon dem uti deras Embetes förrätning-
 gar / med smådes ord eller skrifter angriper / då blifwer
 den samma straffat med dubble böter / mot det elliest
 om sådane mål i Lagen är stadgat. Samaledes war-
 da och Postbönderne / när de riktigt erläggia Durch-
 togzgiården / med hwad mera / som de plichtige äro /
 aldeles likmätigt Postförning Staterne och andra
 Kongl. Förordningar / besrjade för all Inquarte-
 ring, skius och giästning / på det deras foder må så
 mycket bättre kunna blifwa bespart til Posthästarnes
 understöd / och jammål de sielfwe wara förmögne / u-
 tan hinder at förestå Postförningen ; blifwandes hwar
 Postbonde / för sjukdom / och andre handellers skull /
 utan någons åtal eller anspråk / bestådt åt min-
 stone twänne Drängiar / och en eller flere duglige
 Poikar på stora sträckwägen / hwarest en swår Post-
 förning är / fyra gånger om weckan ; och en Dräng /
 med en eller flere dugelige Poikar på Bij-wägen / till
 en riktig och säker Postförningz samt gårdzbrukets
 behörige underhållande / med mindre å de ställen /
 där transporter öfwer siön skie skola / mera man-
 skap

987
skap kan betarfwas / estersom det aldeles är / och här
med än ytterligare / skall wara förbudit Posternē med
Qwinfolck / utan med hurtige Drängiar / at affärda
och beställa. Fördensfull och på det / at detta wårt al-
warlige påbud / må med desto större estertryck blifwa
fullgiort och i acht tagit; Så åttwarne / Wij icke alle-
nast alle i gemeen / och hwar och en i synnerhet / at de/
så kiärt dem är at fly och undwika det straff / som der-
på föllier / häremot något at giöra och tillåta / utan
befalle och i nåder Wär Öfwer-Ståthållare i Stock-
holm, så wäl som alle Wäre Gen. Gouverneurer, Gou-
verneurer och Landzhöfdingar / samt flere andre / som
för wår skull hafwa at giöra och låta / af hwad stånd
och wärde han ock wara må / at krassteligen bestydda
och förswara wåre Postbetiente / Postilloner, Post-
förare och Postbönder med deras underhafwande /
wid denne och flere wåre alwarlige Förordningar /
giöra dem på skiedd ansökning / owägerligen all ester-
tryckelig handräckning / och låta dem / för sig / sine per-
soner / underhafwande / Posthästar och egendom /
niuta en fullkomlig säkerhet; Skolandes likwäl ingen/
eho han ock wara kan / wid wår onåd och alwarli-
git straff / utan dem som Postwäsendet ansörtrodt och
anbefalt är / däruti antingen till Posternes / Post-
Tachternes / eller Postwagnarnes gång / eller elliest
sig blanda och inmångia / eller giöra något ingrep uti
Postbetienternes Embetes förrättningar / eller därwid
något befalla / under hwad prætext och skien det och
stie

188.

stie kan / mindre besätta sig med Postböndernes af-
och tillsättiande / hållt medan sådant / som redan för-
måltår / ingen annan / än Sj / Vårt Cancellie Colle-
gium och Vår Sver-Director tillkommer / hwarest
de ock / som kunna finna nödigt öfwer Postbetienterne
i deras Embete något at påminna eller angifwa / skole
hafwa sådant i behörig mätto at anmäla. Dock war-
da däremot Postbetienterne påminde / at de / lifmä-
tigt sine undfångne Instructioner, och Postordnin-
garne / med bestedelighet förrätta deras Embete / och
med höflighet bemöta hwar ock en / som uti deras embe-
tes beställningar hafwer med dem något at tala eller
giöra: I widrigt fall måste ock de / efter Saksens be-
skaffenhet ställas till wederbörligit answar. Här alle
som wederbör / och för vår skull willia och skole giöra
och låta / i synnerhet wåre Befallningz- och Domhaf-
wande / hafwe sig hörsamligen at esterrätta. Till
yttermera wisso hafwe Wij detta med egen hand Un-
derskrifwit och med vårt Kongl. Sigill bekräfta låtit /
Huswudqvarteret Muttelin den 23 Junij, 1704.

CAROLUS.

M

